

Abstrakt

S ohledem na odložené jednání o modernizaci celní unie mezi EU a Tureckem je cílem této práce ohlédnout se zpět a posoudit ex post dopady celní unie zkoumáním jejích vlivů na vytváření a odklon obchodu. Studie zkoumá vliv ve 44 zemí (včetně Turecka, 28 zemí EU a 15 zemí mimo EU) s agregovanými údaji za období od roku 1989 do roku 2019 a disagregovanými údaji o odvětvovém obchodu od roku 1995 do roku 2019. Pro odhad byl použit gravitační model se silným teoretickým a empirickým základem spolu s různými fixními efekty metody PPML. Výsledky agregované analýzy potvrzují smíšené účinky celní unii v podpoře obchodu mezi EU a Tureckem jak na obchod mezi vlastní členy (účinky vytváření vnitřního obchodu), tak na obchod s nečleny (účinky vytváření vnějšího obchodu). V modelu však není významně prokázán odklon obchodu. Kromě toho, že byla zjištěna značná heterogenita účinku celní unie v různých průmyslových odvětvích, nasvědčuje tomu, že celní unie významně zlepšila obchod s textilem, dopravou, stroji, kovy a plasty/kaučuku, ale zanedbatelně ovlivňuje zemědělství, obchod s minerály a chemikáliemi. Studie dále dokazuje, že celní unie má silnější dopad při vývozu z EU do Turecka než při vývozu z Turecka do EU. Nakonec jsou také demonstrovány různé dopady celní unie na jednotlivé členy EU.

Klíčová slova

Celní unie mezi EU a Tureckem, gravitační model, odhad PPML, tvorba obchodu, odklon obchodu, Turecko, EU